

Jaettu 20/100 joulukuun 1933 E. M. P. L. L.
Herkuutettu W. A. R. M. P. L. L.
20/12/33
Lii 134

P. M.

- 1) Kuinka suureksi on markan arvon vakaannuttamiseksi tarpeellinen Suomen Pankin valuuttavarasto arvoilla ?
- 2) Millä keinoin on Suomen Pankin suojeltava sitä liiallisesti vähenemästä ?
- 3) Mitä ulkomaista valuuttaa on Suomen Pankin pidettävä määränä ?
- 4) Missä rajoissa on pyrittävä lähiaikoina (esim. ensi kesään mennessä) pitämään Suomen markan arvoa ?
- 5) Millä keinoin on tämä aikaansaatava ?
- 6) Ovatko nämä markan raja-arvot tai toinen niistä saatettava yleisön tiedoksi ?
- 7) Onko Suomen Pankin valuuttapolitiikasta muuta julkisuuteen saatettava tai asiantuntijain lausuntoja Suomen Pankin niistä vastaamatta julaistava ?
- 8) Onko Suomen Pankin valuutan vakaannuttamiseksi yritettävä vaikuttaa valtion talouspolitiikkaan:
 - a) valtion tai sen avustamaan lainan ottoon ulko- ja kotimaasta
 - b) tulo- ja menoarvioon
 - c) tullipolitiikkaan
 - d) verotuspolitiikkaan
 - e) metsänmyyntipolitiikkaan
 - f) rautateiden tariffipolitiikkaan
- 9) Onko Suomen Pankin yritettävä samassa tarkoituksessa vaikuttaa yksityispankkien luotonanto- ja korkopolitiikkaan ?
- 10) Onko Suomen Pankin pyrittävä lisäämään omia rahastojaan. Millä keinoin ?

1) Suomen Pankin tarvitseman valuuttavaraston suuruus riippuu huomattavasti maan juoksevain ulkomaisten velkain, erityisesti lorttilien suuruudesta. Mikäli viimemainittujen liikkuva osa, joka arvioidaan noin 1/2 miljardiksi, saadaan maksetuksi eikä muita häiritseviä tekijöitä ilmaannu, riittäneen noin 10 kertaa suurempi valuuttavarasto kuin ennen sotaa eli 500 - 600 milj. markkaa, joka suuren valuuttatarpeen aikana saattaa aleta noin 200 - 300 milj. markkaan. Mikäli valuuttavarasto nousee yli 5 - 600 milj. markan on Suomen Pankin edistettävä lorttilien vähentämistä joko alhaisilla koroilla tai alhaisilla ulkomaisten valuuttain kurseilla.

2) Jos valuuttavarasto pyrkii alenemaan alle edellämainittujen rajain tai on syytä edellyttää valuuttain kysynnän pysyvästi kasvavan, on Suomen Pankin korottamalla diskonttokorkoa enkäistävä varaston alenemista. Kun kuitenkin maamme talouselämä jatkuvasti tarvitsee ulkomaista pääomaa, on S.P:n ennen kaikkea vaikutettava siihen, että valtio, kunnat ja suuret teollisuuslaitokset ottavat aika ajoin riittäviä pysyviä lainoja ulkomailta. Kunnes sitä tietä tyydyttämällä pääoman tarve markan arvollekin saadaan vakava pohja, on S.P:n itsekin mahdollisimman turvallisessa muodossa hankittava ulkomaisia luottoja käytettäväkseen markan arvon heilahdusten estämiseksi.

Nykyinen pysyvä ulkomaisen luoton tarve on arvosteltavissa noin 500 milj. markaksi, paitsi niitä ulkomaisia pitkäaikaisia lainoja, joita ehkä suoranaisesti käytetään lyhytaikaisen ulkomaisen luoton maksamiseen (esim. teollisuus-obligatiolaina, mikäli sillä vakaannutetaan jo olemassa olevaa ulkomaista pankkiluottoa). Vastainen vuositainen tarve taas on lähiaikoina arvosteltavissa noin 300 milj. markaksi.

Ensinmainittu määrä, jolla sopivimmin vähennettäisiin lortille-
jä, olisi hankittava valtion lainana, jolla valtio maksaisi Suomen
Pankin 350 milj. markan obligatio-saamisen ynnä sen muita saamisia.
Vastaiset tarpeet olisi hankittava osaksi valtion lainoina sen tuo-
tantoyrityksiä varten, osaksi kuntien ja teollisuuslaitosten lainoi-
na samallaisiin tarkoituksiin.

Mikäli täten ulkomaisia pääomia saadaan ja rahamarkkinatkin si-
ten helpott^uvat, olisi pyrittävä alempaan korkokantaan, niin että
toisin ajoin tarpeelliset korotukset eivät johtaisi kovin rasitta-
viin korkoihin. Kuitenkin olisi edelleen pyrittävä siten vaikutta-
maan yksityispankkien luotonantoon, että vain erittäin kannattavaa
uutta yritteliäisyyttä tuettaisiin, ja maahan tulevia pääomia etusi-
jassa käytettäisiin pankkien luotonannon ja säännönmukaisen luoton-
oton välisen epäsuhteen poistamiseen. Mikäli ulkomaisia lainoja ei
saada, ei liene muuta keinoa valuuttavaraston suojelemiseksi kuin
korkean korkokannan ylläpitämistä ja tarpeen mukaan korottamista.

Sitä vastoin valuuttavarastoa ei voida muuta kuin hetkellisesti
suojeilla valuuttain kurssia korottamalla, koska se päinvastoin li-
sää halua uuden pääoman sitomiseen, tavarain tuontiin ja varastojen
pitämiseen sekä enentämällä ennestään runsaita työtilaisuuksia johtaa
palkkain nousuun eli pysyvään rahan kotimaisen arvon alenemiseen,
joka hävittää kurssikorotuksen hetkellisesti edulliset yksityistalou-
dellisetkin vaikutukset.

Milloin ei voida välttää kurssien korotusta on korotus oleva
lyrkkä ja riittävä eikä vähitellen tapantuva, sekä laskusuuntaa heti
korotuksen jälkeen alettava. Milloin täten on useammasti toimittava
on laskusuunta ensin saatettava niin pitkälle, että korotus jää alem-
paan pisteeseen kuin edellinen.

3) S.P:n on kurssinoteerauksissaan noudatettava dollaria ainona kullanarvoisena valuuttana. Katsoen ruotsalaisten suuriin lörtilleihin on kuitenkin vältettävä kruunun kurssin nousua alentamalla tarpeen tullen dollarin kurssia. Sitävastoin ei ole dollarikurssia korotettava kruunun siihen verraten laskiessa, se kun joko aiheettomasti horjuttaisi markan arvoa tai, jos markasta on heikko käsitys, kiihoittaa lörtilien vähenemistä hetkenä, jolloin siihen puuttuu varoja ja siten tulisi syntyneitä markan heikkoutta. Puntaa ei ole seurattava sen laskiessa eikä sen noustessa, vaan edistettävä parempain kultahintain saamista vientitavaroistamme siten, että Smk. pysyy paikallaan punnan laskiessakin. Kuitenkin on Suomen markan viime kuukausien dollarikurssin palauttamiseksi, jos punta nyt alkaa nousta, dollarikurssia ainakin samassa suhteessa alennettava.

4) Kun t.k. 9 päivänä alkanut rynnistys Smkaa vastaan on päätynyt - tai eri toimenpitein saatettu päätymään - on pyrittävä dollarikurssia alentamaan ainakin marraskuun alussa vallinneeseen arvoon ja mikäli valuuttamarkkinat sitä edistävät siitä jonkun verran alemmaksikin viime kesäistä arvoa kohti. Sen jälkeen on pyrittävä pitämään dollarinkurssia Smkan 36:- ja 37:- tai korkeintaan 37:50 välillä.

5) Kun ensi kevät saattaa muodostua maksutasauksellemme epäedulliseksi, on S.P:n, ellei pysyviä ulkomaisia luottoja voida maamme saada, hankkimalla itse vähintään vuoden ajaksi 3 - 400 milj. markan luotot varustauduttava hallitsemaan kurssuja. Sen käytettävissä olisi silloin marraskuun 8 päivästä lukien 1.200 milj. markkaa eli, valuuttavaraston laskematta alle 200 miljoonan markan, noin 1.000 milj. markkaa vientivajauksen peittämiseen ynnä mahdolliseen lörtilien vähenemiseen. Viime valuuttakautena väheni valuuttavaras-

to 1.014 milj. markasta 8/XI 1922 283 milj. markkaan 30/IX 1923, josta vähennyksestä kuitenkin oli poistoja noin 100 milj. markkaa, lortitilit vähenivät samaan aikaan 202 milj. markalla.

6) Yleisön tietoon ei ole saatettava edellä mainittuja raja-arvoja, mutta neuvoteltaessa Pankin valuuttapolitiikasta suurempain yksityispankkien ja viejään kanssa on niistä pidettävä kiinni. Vastaisesta lopullisesta dollarikurssin alirajasta ei ole vielä päätöstä tehtävä, vaan varattava mahdollisuus valita alempikin raja-arvo kuin edellämainittu.

7) § Valuuttapolitiikan periaatteita, niihin lukien vastainen devalvatio, on tehtävä yleisölle tunnetuksi. Niinollen on prof. Heckscherin esitys julaistava varustettuna esipuheella, joka osoittaa hänen yksin vastaavan siinä esitetyistä mielipiteistä. Maist. Kalliala on oikeutettava omassa nimessään julkaisemaan hänen promemoriassa esitetyt mielipiteet kuitenkin katsoen hänen suhteeseensa S.P:iin varovasti ja epämääräisesti puhuen vastaisesta devalvatiokurssista.

8) S.P:n on neuvoteltava rahaministerin kanssa

a) tarpeellisten valtiolainain ottamisesta ja valtion taattavista ulkomaisista lainoista;

b) valtion tulo- ja menoarviossa mahdollisesti vielä aikaansaataavista säästöistä; ja

c) tullimäärien pitämisestä yleensä muuttumattomina, mutta ylellisyystavarain tullien mahdollisesta korottamisesta.

Eduskunnalle on S.P:n esitettävä

d) mikä merkitys valuutan vakaannuttamisen kannalta äsken annetun tulo- ja omaisuusverolakiesityksen hyväksymisellä on.

Jos kurssien aleneminen tuottaa arveluttavia vaikeuksia puutavarateollisuudelle, on S.P:n asianomaisten aloitteesta oltava valmis

e) valtion viranomaisten kanssa neuvottelemaan mahdolli-

sista muutoksista metsänmyyntipolitiikassa sekä
samasta syystä tai maatalouden tarpeiden vuoksi niinikään
asianomaisten aloitteesta myös

f) rautateiden tariffipolitiikasta.

9) Yksityispankkien kanssa on S.P:n erilaiset valvottavat edut
alati huomioon ottaen pyrittävä olemaan läheisessä suhteessa kurssi-,
korke- ja luotonantopolitiikan alalla.

10) S.P:n on vaikutettava siihen, että kaikki sen voittovarot
käytetään Pankin aseman vahvistamiseen ja että sen rahastoja niin ol-
len huomattavasti kartutetaan.